

Eerste lezing: Deuteronomium 30, 15 – 20
Evangelie: Lucas 14, 25 – 33
Datum: 7 september 2025
Overweging door: Leonie van Straaten

Dankbaar is goede grond, beloofd land

‘Licht dat ons aanstoot in de morgen....’¹ Het is het licht dat het verschil maakt tussen de nacht en de dag. Het is het scheppingslicht waarin wij staan. Dag in dag uit worden we geleid van donker naar licht. En worden we uitgenodigd om ons leven te ijken op het licht.

Dat vraagt om een keuze. Die keuze wordt ons vandaag heel scherp voorgehouden. Juist in dit weekend waarin heel wat partijen de verkiezingscampagne aftrappen. Daar gaat het volop over keuzes, maar hoe zuiver zijn die te maken? En hoe complex is het om in alle retoriek tot een eigen, weloverwogen keuze te komen?

We horen de lezingen ook in deze maand, waarin we onze aandacht nog meer dan anders op de schepping richten. Onze verbondenheid met de aarde beleven, dankbaar voor wat we ontvangen hebben maar ook: bezorgd over wat er mee gebeurt. Door ons, door mij... Vorige week nog zat ik in het vliegtuig, op en neer naar Tsjechië. Iets wat ik niet wil, vliegen binnen Europa, maar na een heleboel afwegingen toch gedaan heb – met de nodige vliegschaamte. Geen ja, geen nee, een dubbelhartige keuze. Hoe vaak overkomt ons dat niet? Niet alleen vanwege het vliegen, ook in de supermarkt of als we nieuwe kleding willen kopen. Het overkomt ons vaak.

De lezingen spreken een duidelijke taal en met name de eerste lezing pakte mij. Want het gaat er niet om mijzelf of elkaar de les te lezen – het gaat er om of deze wereld toekomst heeft. Of er een volk is, van God, in het spoor van Jezus, dat garant staat voor een menswaardige toekomst. ‘Licht, kijk uit mijn ogen, of ergens al die wereld daagt...’²

Daar is het om te doen in het boek Deuteronomium, want het volk staat met Mozes voor de grens van het beloofde land en nu komt het erop aan of het verbond tussen God en mens opgenomen wordt, geleefd zal worden. Vandaag stelt God Mozes en het volk voor de keuze tussen voorspoed en tegenspoed, tussen leven en dood. Het moet nú gebeuren, vandaag, ook hier nu bij ons. Kiezen voor voorspoed, voor het goede is kiezen voor de verbinding met God, je Schepper. En dat betekent leven vanuit het besef dat je alles wat er is ontvangen hebt. Dat besef zet het leven op het fundament van de dankbaarheid. Geen bezitter zijn, geen bezetter zijn, maar leven op grond dankbaarheid. Op die grond, waar je kiest voor het goede, voor de toekomst van alle leven, dáár is het beloofde land. Dat kan ook hier zijn!

¹ Citaat uit het gelijknamige lied van Huub Oosterhuis, dat vandaag als tussenzang gezongen is.

² Idem

Kiezen voor de verbinding met God is niet zomaar een keuze: er is door Mozes en het volk een lange weg gegaan en onderweg hebben ze alles ontvangen om te weten wat hen te doen staat: de geboden. Want de Tora is het richtsnoer, als een leefregel die richting geeft en dag in dag uit geoefend moet worden. Wie op de grens van dat beloofde land kiest voor het verbond en de Tora, een leefregel onderhoudt, leeft het goede en zal gezegend zijn. Wie niet kiest voor dit verbond, verliest alles. En dat is bitter, want alles is immers al gegeven en dan is het antwoord van de mens doorslaggevend voor het eigen lot. Zo is het ook met de schepping. Alles is ons gegeven en ons antwoord is iedere dag opnieuw doorslaggevend voor ons eigen lot.

Jezus moet dit ten diepste beseft hebben. Want als geen ander heeft hij God liefgehad en was hij trouw aan het verbond. En nu er zoveel enthousiaste volgelingen zijn, confronteert hij hen met de consequenties van hun enthousiasme. Jezus volgen vraagt om een radicale keuze, om met zichzelf te breken, met wat jou bezet – anders kun je geen leerling zijn van dit nieuwe verbond in zijn Naam. Jezelf vrijmaken, ruimte maken om te beseffen dat alles je gegeven is. Het fundament van de dankbaarheid is goede grond, heilige grond, een beloofd land. Hier en overal waar wij zijn kan dit land groeien, als wij eenduidig zijn in onze keuzes. Dan wordt het vruchtbaar land, zoals we in deze weken genieten van de appels en de peren – zo mogen we dan genieten van gerechtigheid en barmhartigheid, wereldwijd.

De lezingen nodigen ons vandaag uit om te kijken met Gods ogen, ogen van licht en liefde, of ergens al die menswaardige wereld daagt. Dat vraagt om bidden en hopen. Maar ook om doen. Want tegelijkertijd zullen we dag in dag uit voor keuzes staan om de aarde schoon te wassen, van machtsvertoon, retoriek en plastic soep. Om de aarde op te delven uit de afgrond en schoon te wassen door daden van liefde³. Dat is de radicale keuze om bij Jezus te blijven op zijn weg.

³ Een verwijzing naar *Het lied van de aarde. Een leerdicht*. Huub Oosterhuis. Dit is voor Gemeenschap De Hooge Berkt in de jaren '80 van de vorige eeuw door componist, zanger en auteur Stijn van der Loo op muziek gezet en door leden van de gemeenschap uitgevoerd. Het lied 'Aarde, deze' is na de overweging gespeeld.